

א.נ שלום רב,

הנדון: ערעור על החלטת הוועדה בדבר חלוקת פנקסי בוחרים למועמדים לוועידה ה-11

הריני לפנות אליך בנושא כוונת המפלגה לנפק פנקסי בוחרים חסרי תכלית (ללא כל פרטים המאפשרים יצירת קשר עם קהל הבוחרים). בחירות בהן למועמדים אין אפשרות לפנות באופן אקטיבי לקהל הבוחרים הן פסולות מעיקרן.

1. ביום חמישי, ה-20.6.24, נשלחה הודעת SMS מ'צוות מטה המפלגה', בה צוין בין היתר כי מועמדים המעוניינים בקבלת פנקס בוחרים **במתכונת בסיסית** יוכלו להגיש בקשה לקבלתם בקישור שצורף - דבר שלטעמי נעשה כדי "לצאת ידי חובה".

2. במסמך אליו מוביל הקישור צוין כי החלטת ועדת הבחירות (שלא פורסמה, גם לא פרוטוקול הישיבה בה התקבלה) היא לנפק "תמצית מפנקס הבוחרים **"לראשונה"** ולטובת ציבור המועמדים. המילה "לראשונה" מודגשת במקור, גם ב"בולד" וגם ב"קו תחתון" ולא ברור מדוע, שכן זוהי טענה מופרכת מאין כמוה שכנראה נועדה רק כדי להוות הסוואה במקרה הטוב וכסות משפטית במקרה הרע, למי שכל הוראה יודעים מפורשות כי אינם נוהגים ביושר.

3. אני חבר במפלגה מאז שנת 2014. אני יכול להעיד **באופן אישי** שבעת הבחירות לוועידה ה-10 (בשנת 2018) זכיתי לראות כיצד פנקסי בוחרים הופצו למועמדים לוועידה. פנקסי הבוחרים כללו, כמובן, פרטים כמו מס' טלפון סלולרי - שכן אחרת היו חסרי כל משמעות כפי שארחיב בהמשך.

4. עדות נוספת לכך שפנקסי בוחרים הופצו ניתן למצוא בנקל במאמר שפירסם בתאריך 10.6.24 עו"ד צביקה ארן, חבר ועדת הבחירות לוועידה, חבר במטה יו"ר המפלגה וחבר המפלגה כ-32 שנים שזכרנו אינו בוגד בו, וכך הוא כתב:

"הבחירות המוכרות לנו מהעבר של צירים לפי סניפים לא היו ריאליות לקיום בטווח זמן קצר כל כך. מדובר להבנתי **במעל 130 ספרי בוחרים** ובמאמץ לוגיסטי מורכב."
 (ההדגשה לא במקור)

מדבריו אלה, נדמה כי אפילו על פיו, חבר בוועדת הבחירות, הוא אינו יכול לחתום על

הנוסח שיצא תחת ידי הוועדה כי מדובר **בפעם הראשונה**. לא זאת בלבד, הוא אף משתמש בנימוק זה להצדקת השינוי שנעשה על ידי הוועדה באזורי הבחירה (מסניפים למחוזות). זהו מצב אבסורדי של "לאחוז את המקל משתי קצותיו" - גם לשנות אזורי בחירה בגלל הלוגיסטיקה לכאורה שבהנפקת פנקסי בוחרים רבים וגם (ולאחר שנעשה השינוי) למנוע הפצת פנקסי בוחרים אפקטיביים.

5. כמובן שניתן להתרשם גם מכמות ה"רחש" בקבוצות המפלגה בוואטסאפ לפיהן חברים וחברות רבים (בעלי זיכרון משובח, לעיתים על אף גילם) זוכרים באופן דיי בהיר כיצד במשך השנים זכו לראות תחת ידיהם פנקסי בוחרים, וגם אם הדבר לא היה "נוהל" הוא בהחלט היה **הנוהג**. (אין לי לצערי את המשאבים להתחיל לחפש את הפרוטוקולים, שייתכן בסבירות גבוהה שדווקא כן מכילים הוראות בנושא).

6. לעניין חשיבותו של "נוהג" זכור לי מקרה אחר בו הייתי מעורב שהצביע כיצד נוהג עשוי להיות מחייב כמעט כמו תקנון, ברשותך אצטט:

הפסיקה הכירה בכך שנהגים ונהלים שהשתרשו בעמותות לגבי הסדרת חברות הם מחייבים לכל דבר ועניין. בעניין **תא 5082-12-12 ברכה ראטה נ' אליעזר חנון** (27.06.2013) פסק בית המשפט כי "הפרקטיקה כפי שנהגה משליכה הן על פרשנותו הראויה של התקנון והן על אפשרותם של הנתבעים לטעון כנגד מי שלא התקבל כחבר בדרך להם טוענים כעת". באותו מקרה בית המשפט דן בשאלה האם אישורו של אדמו"ר לחברות בעמותה, שהיווה נוהל לקבלת חברים בעמותה, נותר בעל תוקף משפטי, הגם שבתקנון העמותה הוסדר ההליך באישור הועד, שמעולם לא ניתן לאף אחד מחברי העמותה. בית המשפט קיבל את קיומו של הנוהג, ופסק כי "נוהל הקבלה לעמותה היה, אפוא, הסכמת האדמו"ר המנוח, ולא נדרש אישור הוועד".

כלומר, בהתאם לחוק העמותות, הרי שהן תקנון העמותה והן הנהגים המחייבים יכולים להוות בסיס לקבלה לחברות או אי חברות בעמותה.

אני סבור שגם במקרה זה, כאשר חבר, כמוני, נרשם כמועמד ושילם את דמי החברות שלו - הוא הסתמך על היכרותו עם התהליך ה**נהוג** זה מספר שנים במפלגה ולא העלה בדעתו שסדרי העולם השתנו עד כדי כך שלא תינתן לו האופציה לפנות באופן אקטיבי לחברי המפלגה כדי לשכנעם להצביע לו - עד כדי שהוא יהיה תלוי באופן מלא באמצעים פאסיביים של המפלגה שתבחר איך, מתי וכיצד להציג את מועמדותו, ואף באופן לא שוויוני כפי שיודגם בהמשך.

7. התרבות הדמוקרטית של המפלגה כוללת הפצת פנקסי בוחרים למועמדים ליו"ר, מועמדים לרשימה לכנסת ועוד. חברי המפלגה, בהיותם חברים במפלגה **דמוקרטית** מודעים לכך שחברות במפלגה בעלת אופי דמוקרטי תכלול לעיתים גם פניות בנושאי בחירות פנימיות. על אחת כמה וכמה כששם המפלגה שונה ל"הדמוקרטים". רבים מהם, רואים בכך ברכה. תמוה, שגורמים במפלגה מתייחסים לחגיגה דמוקרטית כמטרד, כעול לוגיסטי ועוד, ומאמינים כי יש למזער את הפניה של מועמדים למוסד העליון של המפלגה, הוועידה, לחברי המפלגה. רק כדי להדגיש - בחירות לוועידה מתקיימות כל 4 שנים ע"פ החוקה (ובפועל הרבה פחות מכך). כך שלא מדובר בעניין יומיומי.

8. ולראיה, אך לא מזמן, במהלך קמפיין הבחירות ליו"ר המפלגה, נעשה שימוש נרחב בפנקס הבוחרים של המפלגה - על כל פרטי הקשר שבו; **לא פעם, לא פעמיים, גם לא עשר פעמים** בפניות רבות לחברי המפלגה - באמצעות שיחות טלפון, הודעות טקסט, הודעות מוקלטות ועוד. על אף זאת, חברי המפלגה קיבלו זאת בהבנה המתבקשת ואף נרתמו והשתתפו בבחירות הדמוקרטיות בהמוניהם. **אין סיבה שזה לא יהיה המצב גם כעת.**

9. גם כאן אתייחס למאמרו של עו"ד צביקה ארן שכתב כי יו"ר המפלגה הנחה לנקוט ב"דרך המלך. ללא מעקפים. ללא התחכמויות" וגם "לנהוג בהגינות". **ראוי מאוד, כי חברי ועדת הבחירות, כמו גם מטה המפלגה - ינהגו בדרך זו ולא יסטו ממנה.**

10. מכיוון שכאמור לא פורסם פרוטוקול מדיון ועדת הבחירות בנושא, לא ניתן לדעת האם חברי הוועדה היו ערים לכך שבהחלטתם הם נותנים יד להפצת פנקס בחירות חסר משמעות וחסר תכלית למועמדים. **פנקס המכיל שם ושם משפחה, ללא שום אמצעי ליצירת קשר כמוהו כפירסום כל רשימה אקראית אחרת.**

11. רק כדי לסבר את האוזן: המחוז בו אני מתמודד, שרון-שומרון, מונה כ-7555 איש (ע"פ פרסום של החבר אסף הלחמי). הסיכוי שאצליח על פי שם מלא לאתר פרטי קשר של מאן דהוא כדי לשכנע אותו להצביע עבורי הוא אפסי. כך למשל, חיפוש באתר 'בזק' של השם "אבי כהן" בעיר נתניה מעלה 14 תוצאות, ייתכן בהחלט ש-13 מהם, אינם כלל חברי מפלגת העבודה - אך לפי השיטה המוצעת עליי לנסות להשיג גם אותם. מעבר לכך, אין שום סיכוי לבצע כ-106 אלף שיחות טלפון בזמן סביר כדי לשכנע את פוטנציאל האנשים **שאולי חברים במפלגת העבודה - ספק גם אם הדבר חוקי.** וזוהי הערכה זהירה המתייחסת רק למספר התוצאות של שם אחד בעיר אחת.

12. לכך יש לצרף, את העובדה כי מספר חברי המפלגה **הכפיל את עצמו** רק בשבועות האחרונים. כך שגם אם בעבר, כאשר הבחירות התקיימו במתכונת של סניפים והיתה סבירות כלשהי שחברים יכירו את זה באופן טבעי - כעת הבחירות מתקיימות במסגרת מחוזית כאשר כחצי מחברי המפלגה הינם חדשים ואף לא היתה הזדמנות להכירם. מהצורך לשכנע עשרות חברים בסניף לצורך לשכנע אלפי חברים במחוז - כאשר כעת **אין שום אמצעי קשר** או זיהוי אפקטיבי של החבר. אני למשל, אדרש לשכנע מצביעים בהרצליה וברמת השרון להצביע לי.

13. **אי שוויון מובהק וחוסר צדק טבעי** - למרבה הצער, פנקסי בוחרים רבים כבר נמצאים בידיהם של פעילים במטות הבחירות של המועמדים לראשות המפלגה - שכן הם קיבלו אותם לפני שבועות ספורים על מנת להמריץ בוחרים להצביע למועמד לראשות. רבים מהם כבר יצרו קשרי חברות, הצטרפו לקבוצות וואצאפ חדשות ועוד. זכות שנמנעה מאלו (כמוני) שלא היו פעילים באף אחד ממטות הבחירות של המועמדים לראשות המפלגה. יש כאן **חוסר צדק ואי שוויון** שמעיבים מאוד על כל תהליך הבחירות. הדרך היחידה לכפר על כך היא לאפשר למועמדים לקבל את פנקסי הבוחרים גם כן.

14. **האלטרנטיבות המוצעות על ידי המפלגה בדמות מפגש זום או פורטל בחירות הינן לעג לרש והן בטלות בשישים מול היכולת לפנות אקטיבית לפוטנציאל המצביעים.**

15. **מפגש זום:** מחייב במועד אחד ויחיד, בהתרעה קצרה, השתתפות הן של חברי המפלגה המעוניינים בכך של המועמדים כאשר כל ניסיון עבר מראה כי מאות בודדים של חברים משתתפים במפגשים ארוכים ומייגעים מן הסוג הזה.

16. **פורטל בחירות:** טרם עלה לאוויר (ימים ספורים לפני ההצבעה עצמה) וגם בו תופיע רשימה מייגעת של מאות חברים שיש לגלול ולגלול בה. מה יעלה בגורל חברים ששם משפחתם מתחיל באות ר' (כמוני)? זהו "חיסרון" שהכיר בו גם עו"ד צביקה ארן במאמרו, מבלי שנדמה שמישהו נדרש למצוא לו פיתרון. לדבריו על פי פרשנות שלי הוא מכיר בכך שיש חיסרון, אז במקום למצוא לו פיתרון הוא פשוט מקבל את העובדה שתהיה קצת פחות דמוקרטית. ואולי היה כדאי לחשוב מראש האם שינוי איזורי הבחירה מצדיק את הפגיעה האנושה בדמוקרטיה.

17. בכל מקרה שבו שיטת הבחירות תישאר על כנה, יש לנקוט באמצעים טכנולוגיים מחמירים שימנעו מצב בו סידור א"ב של רשימת המועמדים הוא הגורם המשפיע ביותר

על סיכויי ההצלחה בבחירות. כמו למשל - **הצגת המועמדים באופן אקראי בכל טעינה של העמוד.**

18. יצוין, כי גם בעבר נמצאו פתרונות ביניים לא רעים לעניינים מן הסוג הזה - כך למשל הוקצתה גישה למערכת של המפלגה למועמדים לתפקיד היו"ר או הרשימה לכנסת דרכה ניתן היה לשלוח מספר מסרונים מוגבל לחברי המפלגה - דבר שלא חייב הפצת פנקסי בוחרים. אם רצונה של המפלגה לקיים הליך דמוקרטי, ייתכן שפתרון ביניים שכזה עשוי להביא קצת מזור ומצד שני לשמור על הפרטיות של הבוחרים.

19. לפיכך, אבקש לערער על החלטת וועדת הבחירות וקבלת החלטה חלופית בנושא, לפיה יופצו פנקסי בוחרים למועמדים כנהוג, כולל פרטי הקשר, או פיתרון אחר שיאפשר פניה **אקטיבית של מועמדים לבוחרים.**

20. בנוסף, לדחות את מועד הבחירות כך שיאפשר היערכות מתאימה מרגע קבלת פנקסי הבחירות לשם שכנוע חברי המפלגה. אני מודע לסעיף 4.15 בתקנון הקובע כי מועד הבחירות לוועידה יידחה רק באישור מפורש של כלל חברי המפלגה, ומציע שאם כך הם פני הדברים ייערך משאל בקרב מליאת החברים בנושא זה.

בברכה,

גל רייך